Kancsó - zsánerjelenettel

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	2535
Alkotó:	Radiel, Johann (1730 - 1809) / festő
Gyár / műhely:	holicsi fajanszmanufaktúra
Készítés ideje:	1759
Készítés helye:	Holics (feltehetően)
Jelzés:	a fül alatt: R / 1759
Anyag:	fajansz
Technika:	fehér ónmázzal fedett; színes mázakkal festett
Méretek:	magasság: 27 cm talpátmérő: 9,5 cm szájátmérő: 12,8 cm

Karcsú nyakú korsó benyomott kiöntővel, hajlított füllel. Elöl színesen festett kerti jelenet: egy kutyát vezető hölgy (Columbina?) és egy álarcot viselő harlekin egymást szorosan átkarolva sétál. Elefánt Olga megállapítása szerint az idillikus jelenet Watteau rajzaival mutat rokonságot. A háttérben épület látható, felettük szárnyas lakat. A kancsó testén elszórva rózsacsokrok, fülén csigavonalas díszítés, talpperemén sorminta.

A kancsó színei: bíbor, zöld, sárga és barna. Jelzése a fül alatt: R 1759 és alatta vonaldísz.

Carl Schirek feltételezése szerint a kancsó a holicsi fajanszmanufaktúrában készült, az *R* szignatúrát pedig a lotaringiai származású Johann Radiel kézjegyeként értelmezte, aki 1754-től 1777-ig működött Holicson festőként, majd a tatai manufaktúrába ment át dolgozni. Itt 1806-ig működött, ekkor megvakult, majd 1809. szeptember 27-én, 79 éves korában halt meg.

Révhelyi Elemér ugyanakkor elvetette ezt az attribúciót, s a kancsó holicsi származását is kétségbe vonta, mivel a tárgyon nincs gyári jelzés, továbbá az alapmáz kékesszürke árnyalata és a képmező festéséhez felhasznált tompa színek is eltérnek a holicsi gyár színskálájától.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - 6.90. (Weiner Piroska)
- szerző: Kybalova Jana: *Holitscher Fayence*. Deutscher Kunstverlag, München, 1970. - p. 39.
- Krisztinkovich Mária: Hollitsch und der Maler Johannes Radiel. *Keramos*, 18. (1962). 1962. - 20-23.
- Révhelyi (Réh) Elemér: *A tatai majolika története*. Magyar Történeti Múzeum, Budapest, 1941. - p. 66.
- Elefánt Olga: Iparművészeti Múzeumunk holicsi fajanszgyüjteménye. *Magyar Iparművészet*, 19. (1916). 1916. - 87-90:88.
- Schirek Carl: *Die k.k. Majolika-Geschirrfabrik in Holitsch. Materialen zu ihrer Geschichte*. Brünn, 1905. - p. 234.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum